

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: Robbert-Jan van Duijn		Opgesteld door: Jaap Verlare, BV Bestuurlijke Juridische Zaken	
Besluitvormende vergadering: 1 februari 2024	Registratienummer collegebesluit: 309841		Raadsnummer (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Regionaal beleidsplan veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) 2024-2027			
Samenvatting: De VRHM dient éénmaal per vier jaar een beleidsplan vast te stellen. Voorgesteld wordt om in te stemmen met het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027.			
Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten: 1. In te stemmen met het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027.			
burgemeester en wethouders van Nieuwkoop			

TOELICHTING

Inleiding/ aanleiding

Ontwikkeling VRHM

De VRHM is ontstaan op 1 januari 2011 (na invoering van de Wet veiligheidsregio's). Het ontstaan viel samen met de regionalisering van de gemeentelijke brandweerkorpsen en het samengaan met de toenmalige regionale brandweer Hollands Midden. In de afgelopen jaren heeft zich naast de brandweertaak ook de multidisciplinaire crisisbeheersing (waaronder de Geneeskundige Hulpverlening Onder Rampomstandigheden (GHOR) en Bevolkingszorg) steeds meer ontwikkeld. Tijdens de achtereenvolgende langdurige crises corona, het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen en de ondersteuning bij de stagnerende landelijk aanpak van de opvang van asielzoekers, heeft de VRHM de coördinatie opgepakt en (deels) de uitvoering. De combinatie, binnen één organisatie, van de regelkracht van de brandweer en de organisatiekracht van de crisisbeheersing, heeft hierin een duidelijke meerwaarde laten zien. De hierboven vermelde crises zijn te typeren als langdurig, met een bovenregionaal/ landelijk karakter en met grote maatschappelijke impact. Alhoewel crises die zijn te typeren als langdurig, met een bovenregionaal/ landelijk karakter en met grote maatschappelijke impact nieuw waren voor de VRHM, is duidelijk geworden dat de VRHM een onmisbare motor is om als (verlengd) openbaar bestuur invulling te kunnen geven aan de crisisverantwoordelijkheden. Wel is ook duidelijk geworden dat bij die uitvoering ook roofofbouw is gepleegd op de organisatie en dat die aan de grenzen van haar mogelijkheden is gekomen. Het algemene beeld is dat de VRHM alleen met het nodige kunst- en vliegwerk in staat is geweest om operationeel te blijven.

Het bovenstaande laat zien dat de VRHM een jonge organisatie is, waarvan de taakuitvoering en rolopvatting in ontwikkeling is. Door allerlei ontwikkelingen in de samenleving zal de VRHM voor steeds nieuwe opgaven komen te staan, zoals de afgelopen jaren hebben laten zien. Het is noodzakelijk om de VRHM - dus zowel brandweer als crisisbeheersing - zodanig toe te rusten, dat zij in de toekomst kan meebewegen en - ontwikkelen. Deze opgaven vragen, naast het blijven uitvoeren van de bestaande taken, om een groot verandervermogen.

Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Sinds de oprichting van de VRHM laten de achtereenvolgende beleidsplannen een duidelijke ontwikkeling zien van de jonge organisatie, zowel in inhoudelijk als organisatorisch opzicht. Begonnen als geregionaliseerde brandweerorganisatie ontwikkelt de VRHM zich naar een brandweer- én crisismanagement organisatie. Hierbij aansluiting zoekend bij de snel veranderende wereld en de opgaven die hierbij aan de veiligheidsregio worden gesteld.

Het nieuwe Regionaal Beleidsplan 2024-2027 is een volgende stap hierin. Een belangrijke en spannende stap, omdat meer dan voorheen een beroep wordt gedaan op de kracht en het verandervermogen van de organisatie om deze opgaven te realiseren. Het nieuwe beleidsplan moet de organisatie op dit spoor van de toekomst zetten.

In 2023 zijn diverse bestuurlijke discussies gevoerd in het Algemeen Bestuur van de VRHM over de opzet en insteek van het nieuwe Regionaal Beleidsplan 2024-2027. De oorspronkelijke opzet was om een beleidsplan op te stellen, dat ook kon dienen als inhoudelijke onderbouwing voor het vaststellen van het financiële meerjaren budgetplafond voor de VRHM in de beleidsplanperiode.

Geconstateerd is echter dat de wereld om ons heen snel verandert, ook voor de taakuitvoering door de VRHM. Door de onduidelijkheid over de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën kunnen nu ook geen toezeggingen worden gedaan voor een meerjarige financiering (c.q. een meerjarige budgetuitbreiding voor de veiligheidsregio). De gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd in de Kadernota 2024 VRHM en in de programmabegroting 2024 VRHM.

Het dagelijks werk vraagt veel van de bestaande capaciteit en middelen van de VRHM. Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen snel. Er is een nieuwe tijd. Ontwikkelingen in de samenleving als klimaatverandering, verdichting, digitale afhankelijkheid, hyperconnectiviteit, energietransitie, vergrijzing en polarisatie leiden tot nieuwe en complexere risico's voor de veiligheid van de inwoners. De beschikbare capaciteit en middelen voor deze nieuwe opgaven zijn echter beperkt. Dit vraagt om focus en keuzes maken, ook voor de VRHM.

Naast de dagelijkse werkzaamheden, ziet de VRHM 12 opgaven voor de komende jaren. Deze opgaven geven richting aan de ontwikkeling van de veiligheidsregio:

1. Wij hebben positie in het Omgevingsrecht
2. Wij werken risicogericht
3. Wij zetten ons in voor de zelfredzaamheid van inwoners
4. Wij hebben tactieken en technieken die passen bij de nieuwe uitdagingen
5. Wij hebben vakbekwame brandweercollega's
6. Wij zijn en blijven paraat
7. Wij hebben een moderne crisisorganisatie
8. Wij kennen onze partners
9. Wij beschikken over een goede en veilige informatievoorziening
10. Wij nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid
11. Wij investeren in onze collega's
12. Wij zijn wendbaar

De nieuwe opzet en werkwijze van het beleidsplan gaat helpen bij het aanbrengen van focus en keuzes maken. Geen dichtgetimmerd en overambitieuus plan voor vier jaar, maar het benoemen van de 12 opgaven (beleidsagenda) en stap voor stap bekijken waarop wordt ingezet en wat bereikt moet worden (jaarplan). Hiermee blijft de VRHM wendbaar en kan snel ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen en veranderende omstandigheden in de samenleving. In de huidige tijd is dit geen overbodige luxe.

Het vaststellen van het jaarplan en de bespreking van de tussentijdse rapportages zijn meer dan ooit belangrijke momenten voor bestuur en directie. Ze geven richting aan de ontwikkeling van de veiligheidsregio en de realisatie hiervan. In de kadernota, programmabegroting en jaarstukken zullen ook de gemeenteraden geïnformeerd worden over deze ontwikkeling en realisatie.

De nieuwe opzet en werkwijze van beleidsplan en jaarplannen moet leiden tot een beter inzicht en uitwerking van de opgaven en inzet van capaciteit en middelen van de VRHM.

Op grond van de nieuwe bestuurlijke financieringsafspraken dient het beleidsplan niet meer als inhoudelijke onderbouwing voor het budgetplafond voor de beleidsplanperiode. Indien aanvullende financiële middelen noodzakelijk zijn zal dit per afzonderlijk uitgewerkt voorstel worden beoordeeld door het bestuur. Eventuele budgetuitbreiding vindt plaats via de reguliere begrotingscyclus (kadernota en programmabegroting). De (toekomstige) financiële positie van gemeenten wordt hierbij meegewogen door het bestuur.

Wat verwacht de VRHM van ons?

Op grond van artikel 14 Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan "overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het beleidsplan".

Uw raad stelt het beleidsplan dus niet vast. Het is ook geen officiële zienswijzeprocedure. Het valt meer in de categorie 'wensen en bedenkingenprocedure' (zonder dat het formeel deze titel heeft in de Wvr).

Uw eventuele op- en aanmerkingen worden verwerkt in het definitieve beleidsplan (formeel door de burgemeester ingebracht in de vergadering van het Algemeen Bestuur). Het beleidsplan wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.

Wij zien geen aanleiding u voor te stellen om de burgemeester op- en aanmerkingen mee te geven voor de bespreking en besluitvorming in het Algemeen Bestuur VRHM.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Een vastgesteld Regionaal beleidsplan.

Dit is het moment aan de raad om iets van het ontwerp regionaal beleidsplan te vinden.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

Het overleg van de burgemeester met de raad over het beleidsplan VRHM 2024-2027 heeft plaatsgevonden in de oriënterende raadsbijeenkomst op 11 januari 2024 en de meningsvormende raad van 18 januari 2024

Participatie / betrokken partijen / personen

De gemeenteraad is in de oriënterende bijeenkomst van de raad in de gelegenheid gesteld over dit onderwerp vragen te stellen aan de vertegenwoordiger van de VRHM.

Duurzaamheidsaspecten

Bij het vaststellen van dit regionaal beleidsplan voor de komende periode, is het aspect duurzaamheid niet (direct) aan de orde. Dit aspect kan wel aan de orde komen zodra er mede op basis van de jaarplannen concretere maatregelen worden voorgesteld.

Gezondheid

Bij het vaststellen van dit regionaal beleidsplan voor de komende periode, is het aspect gezondheid niet (direct) aan de orde. Dit aspect kan wel aan de orde komen zodra er mede op basis van de jaarplannen concretere maatregelen worden voorgesteld.

Varianten met argumenten voor en tegen

Er zijn geen varianten met argumenten voor en tegen

Voorgesteld besluit

In te stemmen met het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen)

Het Regionaal beleidsplan geeft voor de komende vier jaar geeft slechts op hoofdlijnen aan welke lijn door de VRHM gevolgd gaat worden. De concrete invulling gaat in de kadernota plaatsvinden. In de loop van 2024 komt de kadernota die aan de gemeenteraden wordt voorgelegd. De effecten van de vaststelling van de kadernota 2024 worden zichtbaar in de ontwerpprogrammabegroting voor 2025. De ontwerpprogrammabegroting wordt via de wensen en bedenkingenprocedure aangeboden en uiteindelijk door de VRHM vastgesteld.

Financiële en Juridische gevolgen

Vooralsnog heeft het regionaal beleidsplan geen financiële en juridische gevolgen.

Zodra via de jaarlijkse kadernota jaarlijks invulling wordt gegeven aan het Regionaal beleidsplan 2024-2027 kunnen er financiële gevolgen ontstaan. Deze financiële gevolgen zullen via de ontwerp-begroting van de VRHM en de daarbij behorende zienswijzen en bedenkingenprocedures jaarlijks zijn beslag krijgen.

Bijlagen:

Regionaalbeleidsplan VRHM 2024-2027

Advies meningsvormende raad